

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรม ของโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบ 3SP & SANGPHAI MODEL
เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

นางสาววาสนา เป็นมงคล

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสงไผ่

อำเภอวังสามสี จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญของคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกห่อได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเล็งเห็นว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

การพัฒนาแบบการนิเทศภายในแบบ 3SP & Sangphai Model เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ฉบับนี้ได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วม การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการพัฒนา โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นวัตกรรมนี้ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศที่เน้นการวางแผนร่วมกัน การสังเกตการสอน การวิเคราะห์ และสะท้อนผลการสอน การปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล โดยคำนึงถึงบริบทเฉพาะของโรงเรียนบ้านแสงไผ่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษานี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านแสงไผ่ให้สูงขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมนี้และหวังว่าการนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษานี้ไปใช้จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านแสงไผ่ต่อไป

วาสนา เป็นมงคล

สารบัญ

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้.....	1
ผู้จัดทำนวัตกรรม.....	1
ระยะเวลาดำเนินการพัฒนานวัตกรรม.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
กลุ่มเป้าหมาย.....	2
เครื่องมือที่ใช้.....	2
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม.....	3
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้.....	5
ผลที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย.....	6
บทเรียนที่ได้รับ.....	7
เงื่อนไขความสำเร็จ.....	8
ภาพกิจกรรม.....	9
ภาคผนวก.....	10

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน
แบบ 3SP & Sangphai Model เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1. ชื่อนวัตกรรม การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบ 3SP & Sangphai Model เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. ผู้จัดทำ นางสาววาสนา เป็นมงคล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสงไฟ
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567
4. ที่มาและความสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ตลอดจนสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อเตรียมผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการได้เข้านิเทศและสังเกตการณ์สอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของคณะครูโรงเรียนบ้านแสงไฟพบว่าคณะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และการแก้ปัญหาต่างๆรวมทั้งการทำให้เด็กได้เกิดทักษะด้านต่างๆในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการพัฒนาในการดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพของคณะครูโรงเรียนบ้านแสงไฟในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาข้าพเจ้าได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการ PDCA

กระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้าน การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันท่วงที การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ตลอดทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม กระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน การนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการศึกษา ในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาศักยภาพครูสู่มืออาชีพ และสนองต่อจุดเน้นนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนบ้านแสงไผ่ โดยกลุ่มบริหารวิชาการและเพื่อให้การบรรลุความสำเร็จดังกล่าวข้าพเจ้าจึงพัฒนากำหนดรูปแบบในการนิเทศติดตามเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนบ้านแสงไผ่ขึ้นในการพัฒนาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้วยรูปแบบการนิเทศภายใน “3SP & SANGPHAI MODEL” โดยใช้กระบวนการ PDCA เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนบ้านแสงไผ่ให้ยั่งยืนขึ้นเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนให้สูงขึ้น

การพัฒนาในรูปแบบการนิเทศภายในดังกล่าวจึงเป็นนวัตกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างแท้จริง และคาดว่าจะสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาให้มีความชัดเจน เป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการนิเทศที่เน้นการส่งเสริม สนับสนุน และให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและควบคุม กำกับ ติดตามการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการประชุมทางวิชาการ การติดตามผล และการใช้เอกสารทางวิชาการที่เหมาะสม
3. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะชุมชนวิชาชีพ (PLC) ที่ส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม
4. เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

6. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านแสงไผ่ ตำบลไผ่ใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี

7. เครื่องมือที่ใช้

1. แบบบันทึกการนิเทศภายใน (Supervision Log Form)

- ใช้เก็บข้อมูลการนิเทศ เช่น จำนวนครั้ง วิธีการนิเทศ ประเด็นที่นิเทศ และข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร/นิเทศภายใน

2. แบบสอบถาม/แบบประเมินความพึงพอใจของครูที่ได้รับการนิเทศ (Satisfaction Survey)

- ใช้วัดความพึงพอใจของครูที่ได้รับการนิเทศตามรูปแบบ 3SP & Sangphai Model

3. แบบประเมินการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนรู้ของครู (Teacher Learning Management Evaluation Form)

- ใช้ประเมินพัฒนาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการนิเทศ

4. แบบบันทึกกิจกรรม PLC และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC Activity Log)

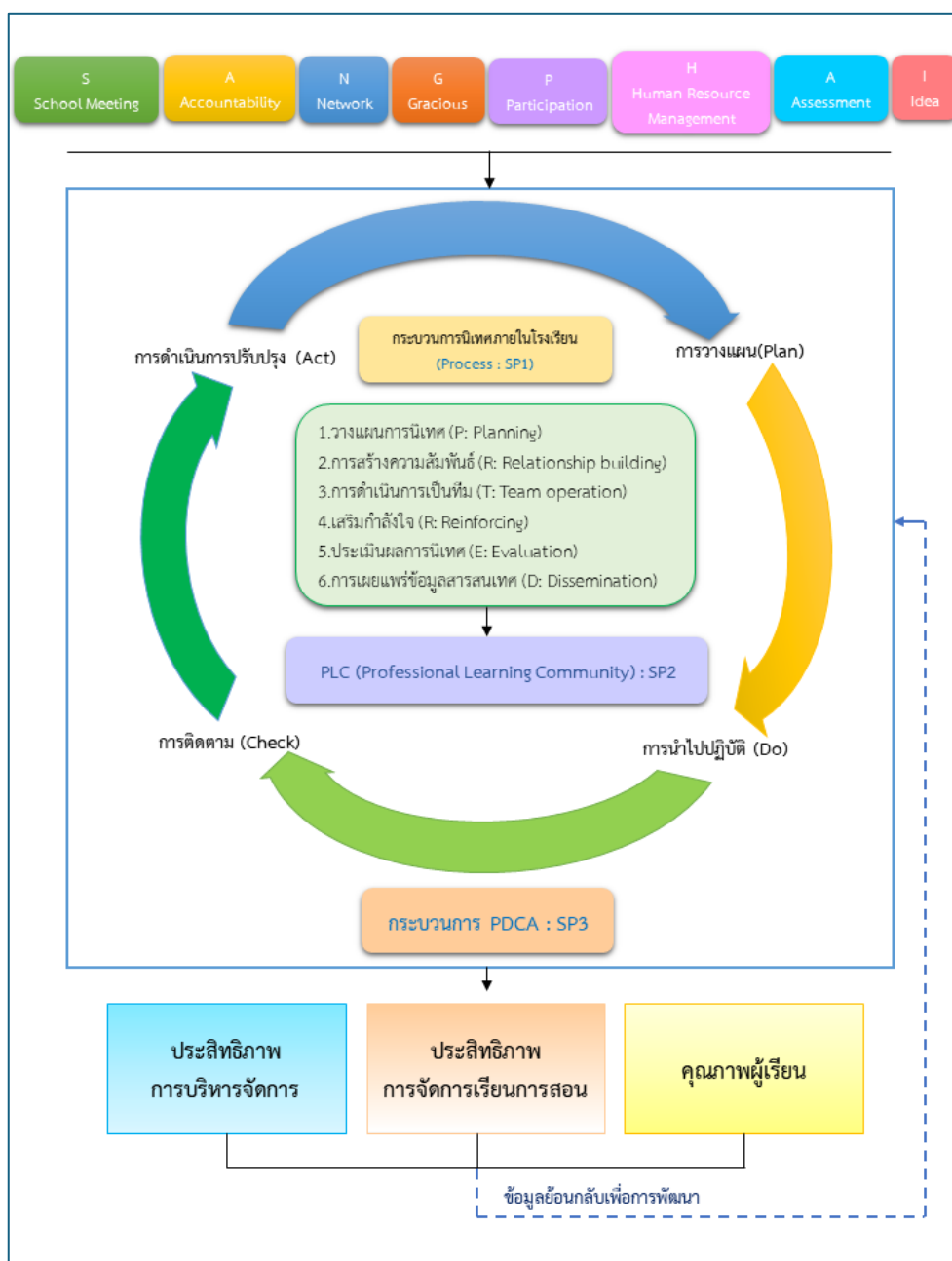
- ใช้เก็บข้อมูลการร่วมมือ ช่วยเหลือกันทางวิชาการ และการสะท้อนผลในการจัดการเรียนรู้ของครู

5. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Student Achievement Record)

- ใช้ติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังครูได้รับการนิเทศตามรูปแบบใหม่

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบ 3SP & Sangphai Model เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีขั้นตอนดังนี้

9. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในแบบ 3SP & Sangphai Model เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่หลากหลายมาประกอบกัน ทั้งในด้านการนิเทศการศึกษา การพัฒนาวิชาชีพครู การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนแนวคิดด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับสภาพจริง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานศึกษา

แนวคิดการนิเทศการศึกษา (Educational Supervision) ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาศักยภาพครู โดยเฉพาะแนวคิดของ Glickman (2004) และ Beach & Reinhartz (1989) ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการนิเทศที่มีลักษณะสร้างสรรค์ (Clinical Supervision) โดยเน้นการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครู การสังเกตพฤติกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ การสะท้อนผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนการร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาครู มากกว่าการควบคุมหรือตรวจสอบแบบเดิม

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่ง DuFour & Eaker (1998) ได้เสนอว่า PLC เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินผล และพัฒนางานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ “การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน” ผ่านการร่วมมือกันอย่างสมัครใจ และสม่ำเสมอในหมู่ครูภายในโรงเรียน แนวคิดนี้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบ "Sharing" ในรูปแบบ 3SP & Sangphai Model ที่เน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร

ในด้านของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวคิดจาก Partnership for 21st Century Learning (P21) ได้เสนอกรอบแนวคิดที่ครูในยุคใหม่ควรมีบทบาทในการพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน (4Cs) รวมถึงทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะชีวิต การเรียนรู้เพื่อทันโลก และปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อบริบทของศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม

อีกแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญคือ แนวคิดการพัฒนาศักยภาพครู (Teacher Capacity Building) โดย Fullan (2001) ได้กล่าวว่า การพัฒนาครูควรมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาจากภายใน รวมถึงการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมวิชาชีพและผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรูปแบบ 3SP ที่ประกอบด้วย Support (การส่งเสริม) Supervision (การนิเทศ) และ Sharing (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้) ที่ล้วนเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาชีพแก่ครูอย่างยั่งยืน

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมด จึงเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน และมีศักยภาพในการยกระดับคุณภาพของครูและนักเรียนอย่างแท้จริง

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การนำนวัตกรรม “รูปแบบการนิเทศภายในแบบ 3SP & Sangphai Model” ไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นระบบ และมีส่วนร่วม โดยอาศัยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ควบคู่กับการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของครูในฐานะผู้นำการเรียนรู้ โดยสามารถแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: ศึกษาบริบทและความต้องการพัฒนา

ทำการสำรวจและวิเคราะห์บริบทภายในของสถานศึกษา อาทิ โครงสร้างการนิเทศเดิม ปัญหาอุปสรรค และความต้องการจำเป็นของครู ผ่านการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การใช้แบบสอบถาม และการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความต้องการจริงของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การออกแบบนวัตกรรมที่ตอบโจทย์และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2: ออกแบบและพัฒนานวัตกรรม “3SP & Sangphai Model”

จากข้อมูลที่ได้ วิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการนิเทศภายใน โดยมีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่

- **S1: Process** คือ การจัดการกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีความเป็นระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการนิเทศ การสังเกตชั้นเรียน การให้ข้อเสนอแนะ และการติดตามผล
- **S2: PLC (Professional Learning Community)** คือ การจัดการกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู เช่น การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน การสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการถอดบทเรียนร่วมกัน
- **S3: PDCA** คือ การจัดการวงจรคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act) เพื่อบริหารจัดการการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ โดยทุกกิจกรรมจะมีการวางแผน ทดลองใช้ ตรวจสอบผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 3: ทดลองใช้นวัตกรรมในสถานศึกษา

นำนวัตกรรมเข้าสู่กระบวนการทดลองใช้ในสถานศึกษา โดยดำเนินการประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จัดทำคู่มือการดำเนินงาน เอกสารแบบฟอร์มที่จำเป็น เช่น แบบบันทึกการนิเทศ ตารางจัดกิจกรรม PLC แบบฟอร์มสะท้อนผล PDCA และจัดตารางนิเทศให้ครอบคลุมครูทุกคนภาคเรียนละ 1 ครั้ง รวมถึงการจัดประชุมวิชาการภายในอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4: ติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผล

ดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากการใช้รูปแบบ เช่น จำนวนครั้งของการนิเทศ

การมีส่วนร่วมของครูในการจัดกิจกรรม PLC ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และข้อมูลสะท้อนผลจากผู้บริหาร/ครู แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้เข้าสู่กระบวนการ PDCA เพื่อพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพของการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 5: ขยายผลและใช้ในระดับโรงเรียน

เมื่อได้นวัตกรรมที่ผ่านการทดลองและปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพ นำไปใช้จริงในระดับโรงเรียนอย่างเต็มรูปแบบ โดยบูรณาการเข้าแผนงานของฝ่ายวิชาการ และขยายผลไปยังครูทุกระดับชั้น พร้อมทั้งเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีให้แก่สถานศึกษาอื่น ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบรม หรือการจัดทำสื่อเผยแพร่ในวงกว้าง เพื่อสร้างระบบนิเทศภายในที่ยั่งยืนและมีคุณภาพอย่างแท้จริง

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

การนำนวัตกรรมการนิเทศภายในแบบ 3SP & Sangphai Model ไปใช้ในสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่เป็นรูปธรรมในกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน โดยมีผลที่เกิดขึ้นทั้งในด้านเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา

เกิดการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะผู้เรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูมีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชั้นเรียน

ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน รูปแบบการนิเทศที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การสะท้อนผล และการให้กำลังใจ ทำให้ครูรู้สึกว่าการนิเทศไม่ใช่การตรวจสอบ แต่เป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ครูเปิดใจรับการนิเทศมากขึ้น และมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศ

เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบ PLC ครูในโรงเรียนมีการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการสอน การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรม PLC อย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกัน และสร้างวัฒนธรรมวิชาชีพเชิงบวกในองค์กร

2. ผู้บริหารสถานศึกษา

สามารถจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีแนวทางที่ชัดเจนในการวางแผน ดำเนินการนิเทศ ติดตามผล และสะท้อนผลการนิเทศภายใน โดยใช้วงจร PDCA ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

บทบาทของผู้บริหารเปลี่ยนจากผู้ควบคุม เป็นผู้อำนวยการความสะอาด ผู้บริหารกลายเป็น “ผู้นำทางวิชาการ” ที่คอยสนับสนุน ส่งเสริม และร่วมพัฒนาครูอย่างใกล้ชิด สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของครู และบุคลากร

3. ผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้น เมื่อครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียนได้ดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

12. บทเรียนที่ได้รับ

การนำนวัตกรรมการนิเทศภายใน “3SP & Sangphai Model” ไปใช้ในสถานศึกษา ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าในหลายมิติ ทั้งในระดับบุคคล ระดับทีม และระดับองค์กร โดยสามารถสรุปเป็นบทเรียนที่สำคัญ ดังนี้

การนิเทศที่ดีต้องออกแบบโดยอิงบริบทของสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง

รูปแบบการนิเทศที่ประสบผลสำเร็จคือรูปแบบที่ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของครูแต่ละคนอย่างแท้จริง โดยการเริ่มต้นจากการสำรวจบริบท ความพร้อม และปัญหาเฉพาะของแต่ละโรงเรียน ทำให้การออกแบบรูปแบบ 3S & Sangphai Model มีความยืดหยุ่นและนำไปใช้ได้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ทฤษฎีหรือแนวคิดที่ห่างไกลจากการปฏิบัติ

การส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู คือหัวใจของความสำเร็จ

กระบวนการ PLC ที่เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของนวัตกรรม ทำให้ครูได้เรียนรู้จากกันและกัน ผ่านการสะท้อนผล การถอดบทเรียน การสังเกตการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน เป็นบทพิสูจน์ว่าความรู้ไม่ได้อยู่ที่ใครคนใดคนหนึ่ง แต่เกิดจาก “การเรียนรู้ร่วมกัน” อย่างแท้จริง

วงจร PDCA ช่วยทำให้การพัฒนางานนิเทศมีทิศทาง ชัดเจน และยั่งยืน

การนิเทศภายในที่นำแนวคิด PDCA มาใช้ ทำให้การดำเนินงานมีระบบ สามารถตรวจสอบได้ และปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้ผลจากการนิเทศมาเชื่อมโยงกับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน เริ่มต้นจากการเปลี่ยน “วิธีคิด”

ครูที่เคยมีความรู้สึกต่อต้านการนิเทศ เปลี่ยนมาเป็นผู้ที่เปิดใจยอมรับ พร้อมเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เมื่อได้รับการนิเทศอย่างมีศิลปะและมีหัวใจของความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่า “การพัฒนาอย่างแท้จริง” ต้องเริ่มจากการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และเชื่อมั่นว่าทุกคนมีศักยภาพที่จะเติบโต

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

การนำนวัตกรรม “3SP & Sangphai Model” ไปใช้ในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีหลายปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการทำให้กระบวนการนิเทศภายในประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูทุกระดับ

ผู้บริหารต้องมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการนิเทศภายใน โรงเรียนต้องมีการสื่อสารและให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการนิเทศ

2. การจัดการนิเทศอย่างเป็นระบบ

การวางแผนการนิเทศภายในที่ชัดเจนและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญ การใช้วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) ช่วยให้เราสามารถพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในอย่างมีระเบียบแบบแผน ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนและยั่งยืน

3. การพัฒนาครูผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การสร้างกลุ่ม PLC (Professional Learning Community) ให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เป็นวิธีที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ครูสามารถแชร์แนวทางการสอนที่ดี ปัญหาที่พบ และวิธีแก้ไขที่เหมาะสม ทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสนับสนุนจากทุกฝ่าย

การสนับสนุนทั้งด้านทรัพยากร เวลา และการฝึกอบรมที่เพียงพอ เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้กระบวนการนิเทศภายในประสบผลสำเร็จ ครูต้องได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านวิชาการ และแรงจูงใจในการทำงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการพัฒนาและการเรียนรู้

5. การรับฟังและตอบสนองต่อความคิดเห็นจากครู

การรับข้อเสนอแนะจากครูเป็นการแสดงออกถึงการเคารพในความเห็นของครู และช่วยให้กระบวนการนิเทศมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับปรุงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม การสะท้อนผลและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นบวกจะช่วยเพิ่มทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ

6. การประเมินและสะท้อนผลการดำเนินงาน

การติดตามผลและการประเมินผลการดำเนินงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้สามารถตรวจสอบความสำเร็จของกระบวนการนิเทศได้ โดยการใช้เครื่องมือประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตการสอน และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการได้

7. ความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยน

เงื่อนไขที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการมีความยืดหยุ่นในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการนิเทศตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา ทุกสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการจะต้องได้รับการแก้ไขและปรับให้สอดคล้องกับความต้องการจริงของครูและผู้เรียน

14. ภาพกิจกรรม

ภาคผนวก

การนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านแสงไผ่

กิจกรรมการนิเทศโรงเรียนบ้านแสงไผ่ ได้กำหนดมาตรฐานการนิเทศ ที่จะนำไปเป็นแนวทางในการให้ระบบนิเทศของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ในการพิจารณากำหนดรายละเอียดในการดำเนินการนิเทศในแต่ละครั้ง หรือแต่ละรายการให้เป็นไปตามหลักการกระบวนการนิเทศ และบรรลุมาตรฐานการนิเทศ

กิจกรรมห้องเรียน 3 มาตรฐาน

มาตรฐานที่ 1 ห้องเรียนน่าอยู่

- ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ห้องเรียนมีองค์ประกอบครบตามกำหนด
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 จัดห้องเรียนเหมาะสมกับผู้เรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีส่วนร่วม

- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลความสะอาด เรียบร้อย ของห้องเรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการตกแต่ง ความสวยงามของห้องเรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลความสะอาด เรียบร้อย สุขภาพของร่างกายของตนเองและเพื่อนในชั้น
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดและออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานทางวิชาการ

มาตรฐานที่ 3 ครูสร้างสรรค์

- ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ มุมประสบการณ์ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 จัดกิจกรรมนำเสนอผลงานทางวิชาการครู และนักเรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 เชิดชู นักเรียนเก่ง ดี มีคุณธรรม

ปฏิทินกำหนดการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแสงไผ่

วัน/เดือน/ปี	ผู้ให้การนิเทศ	ผู้รับการนิเทศ	รูปแบบ	หมายเหตุ
.....	ผู้บริหารโรงเรียน	คณะครู	1. ประชุมคณะครูภายในโรงเรียนวิเคราะห์ปัญหาทางวิชาการ	
.....	ผู้บริหารโรงเรียน	คณะครู	2. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน	
.....	ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหาร/วิชาการ/ วิทยากร	คณะครู คณะครู คณะครู คณะครู คณะครู คณะครู ครูผู้สอน	3. จัดทำแผนนิเทศภายใน 4. จัดกิจกรรมการนิเทศ เช่น - เทคนิควิธีการสอน - การสอนซ่อมเสริม - การทำแฟ้มพัฒนางาน - การเขียนแผนการสอน - การผลิตสื่อการเรียนการสอน - การใช้สื่อการสอน 5. เยี่ยมชั้นเรียน 6. นิเทศแผนงาน/ปรีกษา แนะนำ 7. นิทรรศการ/แลกเปลี่ยน เรียนรู้ 8. ศึกษาดูงาน 9. การประเมินผล 10. สรุป/รายงานผล	

แบบนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแสงไผ่
ภาคเรียนที่.....ประจำปีการศึกษา.....

ครั้งที่.....วันที่.....เวลา.....
ผู้รับการนิเทศ.....ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่.....

1. รายการนิเทศทั่วไป

ลำดับที่	รายการนิเทศ	ดี	พอใช้	แก้ไข	หมายเหตุ
1	ความสะอาดของห้องเรียน				
2	ความสะอาดของนักเรียน				
3	การจัดและตกแต่งห้องเรียน				
4	การจัดป้ายนิเทศ (หน้าห้องเรียน)				
5	การจัดป้ายนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ				
6	อุปกรณ์ทำความสะอาด				
7	สมุดงานของนักเรียน				
8	การจัดการเรียนการสอนของครู				
9	ระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน				
10	การแต่งกายของครู				

2. รายการนิเทศการจัดการเรียนรู้และธุรการชั้นเรียน

ลำดับที่	รายการนิเทศ	ปัจจุบัน	ไม่ปัจจุบัน	ไม่มี	หมายเหตุ
1	แผนการจัดการเรียนรู้				
2	ตารางสอน				
3	แบบ ปพ.5, ปพ.6, ปพ.8, ปพ.9				
4	แบบ สศ.3 (บัตรสุขภาพ)				
5	วิจัยในชั้นเรียน				
6	สมุดเยี่ยม/สมุดนิเทศ				
7	ทะเบียนครุภัณฑ์				
8	ทะเบียนหนังสือเรียน				
9	ทะเบียนการยืมหนังสือเรียน				
10	บัญชีวัสดุอุปกรณ์				

ลำดับที่	รายการนิเทศ	ปัจจุบัน	ไม่ปัจจุบัน	ไม่มี	หมายเหตุ
11	บันทึกการปฏิบัติงาน				
12	บันทึกการสั่งงาน				
13	บันทึกการอบรมนักเรียน				
14	บันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล				
15	บันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
16	บันทึกการแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์				

ลำดับที่	รายการนิเทศ	ปัจจุบัน	ไม่ปัจจุบัน	ไม่มี	หมายเหตุ
17	บันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน				
18	บันทึกนักเรียนเก่ง - อ่อน				
19	บันทึกการจัดทำป้ายนิเทศ				
20	ป้ายกำหนดเวรรับผิดชอบในห้องเรียน				
21	ป้ายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
22	ป้ายนักเรียนเก่ง - อ่อน - คนดีที่ควรยกย่อง				
23	ป้ายสถิติการมาเรียน				
24	ป้ายชั้น/ป้ายชื่อครูประจำชั้น/ชื่อสมาชิกของเรา				
25	พระบรมฉายาลักษณ์ (ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)				

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้นิเทศ

(นางสาววาสนา เป็นมงคล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสงไฟ

(ลงชื่อ).....ผู้รับการนิเทศ
(.....)

ผลการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศหลังการนิเทศแล้ว

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับการนิเทศ
(.....)